

Tájékozódás — útkeresés

Felbolydult Európa, lázas-nyugtalanul keresi önmagát a magyar társadalom. Eltérő, sőt ellentétes érdekek és nézetek csapnak össze egymással a politikában és a gazdasági életben, a munkahelyeken és az újszülött társadalmi fórumokon. Harsog a sajtó, egymásnak csatálnak politikai nyilatkozatok, egyének, érdekcsoportok és pártok a parlamentben és a médiumokban.

Tisztító, katartikus vihar-e ez a mostani? Az igazmondás ideje jött-e el, vagy a szólás-szabadság még csak az odamondogatás ökölgógát tette lehetővé? A szólás meg a lelkiismeret szabadságához társul-e majd, s mikor a szólás meg a lelkiismeret felelőssége? Egymás jobb megértéséhez, az egymáshoz közeledéshez segít-e hozzá az, hogy mindenki kimondhatja, mi bántja, mit tud a takargatott múlttól, mit kíván, mit vállal a jelenben, mit tervez a jövőben? „Az igazság megszabadít titeket” — de az egyének igazának háborújából kikerekedik-e végül az Igazság? „Fecseg a felszín”, József Attilával szólva, de meghalljuk-e a hallgatag mélyek beszédes csöndjét, odafigyelünk-e az ember mélyeire, Isten misztériumára?

Riadtak és tanácstalanok lettünk mostanában, hogy eljött „a hangosok kora”, egyre foszladoznak alig esztendeje még éledező reményeink. S így van ez az egyházban is. A külső szabadságtól belső megújulást reméltünk, a Lélek tavaszát, életfakasztó pünkösödöt az egyházban. Helyzetünk azonban sokkal inkább hasonlít a pünkösöd előtti időhöz, amikor az apostolok szorongással telve, tetterő és kezdeményezőkézség, Istenbe vetett bizalom híján várakoztak. De ők legalább egybegyűltek és imádkoztak. Közösségben maradtak, s imádságukkal lehetővé tették Istennek a beavatkozást.

Sokat zavar, némelyeket megzavarhat az is, hogy a „keresztény” jelző divatszóvá lett. Előszertettel veszik igénybe sokan, ha múltjuk homályos foltjait kell feledtetni, ha előnyös üzleti vállalkozást indítanak, ha reklámjelszóra van szükség. Mintha hamis bankjegyeket hoznának forgalomba — első látszatra nem is lehet megkülönböztetni, melyik az igazi, melyik az utánzat.

Lapunk mindig arra törekedett, hogy a katolikus értelmiség mellé szegődjék útkeresésében, és segítse tájékozódásában. Ezt teszi most is, amikor két sorozatot indít újtárra. Megkeresett bennünket a lyoni domonkosok nagytekintélyű lapja, a Lumière et Vie: készítsünk közösen mérleget egyházunk és világunk mai helyzetéről. Az 1951-ben alapított folyóirat célja az, hogy tájékozódjék korunk jelenségei között, tájékoztasson és teológiai értelmezést adjon rólok. Fölkérésükre készült Szennay András és Maróth Miklós tanulmánya — e közös munka további írásait következő számainkban közöljük.

Túl gyakran emlegetik a „keresztény” szót, s félő, hogy ez elértéktelenedéshez vezethet. Mégis, vagy éppen ezért sokunkat, sokakat izgat a kérdés: hogyan lehet és hogyan kell keresztényül élni itt és most? Melyek a keresztény lét és gondolkodás esélyei, lehetőségei, feladatai napjaink Magyarországon? Írókat és teológusokat, különböző foglalkozású értelmiségieket kérdeztünk meg — elsősorban keresztényeket, de az egyházon kívülről is. Mostani számunktól kezdve közölni fogjuk véleményüket, vallomásukat — s várjuk olvasóink hozzászólását is.

Lukács László